

LIOR en DALI - Gemeente Katwijk

LIOR onder één muisklik dankzij DALI

Om grip te houden op de inrichting van de openbare ruimte maken inmiddels veel gemeenten gebruik van een Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR). Dit varieert van een lijstje met een aantal criteria voor de openbare ruimte tot honderden pagina's tellende handboeken. Standaardisering zorgt voor duidelijkheid en minder discussie, maar de lijevigheid van de LIOR's komt het gebruiksgemak niet ten goede. Als oplossing daarvoor heeft Buro CITE een unieke internetapplicatie ontwikkeld genaamd DALI (Database Applicatie Leidraad Inrichting).

Een LIOR creëert een standaard voor de esthetiek en kwaliteit van de inrichting van de openbare ruimte. De standaard is bedoeld voor iedereen die zich met inrichting en vormgeving van de openbare ruimte bezighoudt zoals stedenbouwers, projectleiders, civieltechnici, ontwikkelaars, architecten en landschapsarchitecten. 'De LIOR wordt binnen een gemeente in breed verband opgezet. Niet alleen beheerders en bestekschrijvers worden bij dit standaardiseringsproces betrokken, maar ook bijvoorbeeld medewerkers van de afdeling Ruimtelijke Ordening en verkeerskundigen', vertelt Jan Blom van Buro CITE.

GEEN DISCUSSIE MEER

De gemeente Katwijk is in 2007 begonnen met het standaardiseren van de inrichting van de openbare ruimte. 'Het idee voor een LIOR is voortgekomen vanuit de verschillende afdelingen van de gemeente', vertelt Pieter van der Plas, projectleider beheerprojecten bij de gemeente Katwijk. 'In de wandelgangen was er tussen de verschillende afdelingen nog vaak discussie over de juistheid van bepaalde beslissingen rondom de inrichting van de openbare ruimte. Hierdoor liepen we bij het beheer tegen problemen aan. Ook merkten we dat er binnen de gemeente wel veel kennis was over

hoe we dingen moeten aanpakken in de buitenruimte, maar dat dit nog niet zo goed naar voren kwam. De oplossing was om deze kennis te bundelen in een LIOR. In onze LIOR staat de basis-kwaliteit die we willen in de openbare ruimte van Katwijk. De standaardafspraken voor inrichting van de buitenruimte zorgen ervoor dat er geen discussie meer achteraf plaatsvindt en dat er een breed draagvlak is voor beslissingen.'

BREED DRAAGVLAK VOOR BESLISSINGEN

'We zijn in 2007 binnen de gemeente Katwijk begonnen met standaardiseren op de afdelingen beheer

en ontwerp', vertelt Van der Plas. 'Daarna werden er veel uitbreidingsplannen ontworpen waarbij de LIOR echt goed van pas zou komen. In 2010 werd mede naar aanleiding hiervan de LIOR gemeentebreed ingevoerd.' De concrete meerwaarde van de LIOR binnen de gemeente Katwijk is volgens Van der Plas dat het een breed draagvlak heeft binnen de gemeente doordat verschillende disciplines bij de opstelling hiervan zijn betrokken. Het vermindert de discussies tussen verschillende afdelingen en de dialogen worden beter. Hierdoor ontstaat binnen de gemeente een breed gedragen visie. De LIOR voor de gemeente Katwijk is door Buro CITE in 2009-2010 opgesteld en in 2013 geactualiseerd.

MEERWAARDE DALI

De LIOR kan een heel lijevig stuk zijn. Zo bestaat de LIOR van de gemeente Katwijk uit meer dan 700 pagina's. Dit is niet echt een uitnodigende omvang voor een gebruiker en als je informatie nodig hebt moet je daar doorheen. De gemeente Katwijk heeft ook een versie in pdf, maar zelfs dat is niet heel handig in gebruik want dit is een zeer groot bestand. Dit tekort aan gebruiksgemak werd ook door Buro CITE opgemerkt. Sinds september 2013 maakt de gemeente Katwijk als eerste gemeente gebruik van DALI als digitaal ontsluitingsmiddel van de LIOR. 'De toegevoegde waarde van DALI is dat je per project uitgangspunten kan selecteren en vaststellen. Less is more. Ook is het zoekwerk door DALI veel eenvoudiger geworden. Door de zoekfunctie kan de LIOR makkelijk worden doorzocht op verschillende

zoektermen', aldus Van der Plas. 'Hierdoor stimuleert DALI het gebruik van de LIOR.'

DALI BIEDT DE BENODIGDE FLEXIBILITEIT

'Zonder uitzondering zijn gemeenten erg positief over DALI', vertelt Blom. DALI is begin 2013 op de markt gekomen. In de zomer van 2013 is de applicatie bij de gemeente Katwijk geïnstalleerd. Maar DALI kan nog beter en daar is Buro CITE dan ook hard mee bezig. 'LIOR is een basis voor de inrichting voor de openbare

ruimte, maar er mag natuurlijk van afgeweken worden in het geval van een afwijkend project. DALI is heel geschikt voor deze benodigde flexibiliteit. Op dit moment kunnen eisen worden geëxporteerd naar Excel. Daarna kunnen er handmatig veranderingen worden aangebracht in de eisen. We zijn nu bezig om binnen DALI een projectenmodule te ontwikkelen zodat men straks projectprogramma's van eisen binnen de database kan opslaan in plaats van deze te moeten exporteren naar Excel', legt Blom uit.

Over Buro CITE

Buro CITE maakt plannen voor het inrichten en beheren van de buitenruimte in Nederland en Suriname. De diensten die Buro CITE levert bieden een totaalpakket voor een buitenruimte die voldoet aan de wetgeving, beleid, landelijke of regionale regelgeving en de wensen van de klant. Bij Buro CITE kunt u terecht voor engineering, directievoering en toezicht voor bouw- en woonrijp maken, reconstructies en herinrichtingen, buitenruimtemanagement, ontwerpen en dimensioneren van constructies, projectsupport. Daarnaast verzorgen zij ook managementdiensten voor (grote) projecten en het organiseren/aansturen van afdelingen die zich bezighouden met het inrichten en beheren van de buitenruimte.

